Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
2 december 2024

Onze referentie
IENW/BSK-2024/318689

Opgesteld door
Directoraat-Generaal Mobiliteit
Openbaar Vervoer en Spoor
Veiligheid en Goederen

Beslistermijn
4 december 2024

Bijlage(n)
3

Aan Staatssecretaris

nota Kamerbrief spoorveiligheid

Aanleiding
Op basis van de beleidsagenda spoorveiligheid 2020-2025 informeert u de Tweede Kamer periodiek over de voortgang op spoorveiligheidsvlak. Bijgevoegd treft u een kamerbrief die samen met het Jaarverslag Spoorveiligheid 2023 van ILT verzonden kan worden.

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd in te stemmen met de verzending van de kamerbrief en deze daartoe te ondertekenen.

Kernpunten
Deze kamerbrief voorziet in een beleidsreactie op het Jaarverslag Spoorveiligheid 2023 van de ILT. Het jaarverslag zelf is door ILT al aan u voorgelegd (RONDZENDMAP-2024/13422). U heeft daarbij ook ingestemd met het jaarlijks rapporteren over de fysieke kwaliteit van het spoor.

- Met deze brief reageert u op de zorgen die ILT noemt in het jaarverslag: Toezicht op ProRail, treindetectie, relatieve toename gevaarlijke STS-passages en fraude bij machinistenvergunningen.
- Daarnaast geeft u een aantal updates over andere ontwikkelingen op spoorveiligheidsvlak: overwegveiligheid, brandblusvoorzieningen op emplacementen, implementatie EU-weerbaarheidswetgeving en suïcidepreventie.
- U informeert de Kamer ook over de opvolging van de OVV-aanbevelingen naar aanleiding van het ongeluk bij Voorschoten door ProRail, aan de hand van een brief van ProRail.

Krachtenveld
De brief is afgestemd met ProRail en ILT. Het jaarverslag Spoorveiligheid van de ILT maakt ILT zelf ook openbaar samen met een persbericht, zodra deze kamerbrief wordt verzonden of uiterlijk in 6 weken. Op 11 december is het CD Spoor gepland. Het is wenselijk deze brief ruim voor dat debat (uiterlijk 4 december) naar de Kamer te sturen.

Toelichting

Datum
2 december 2024

Onze referentie
IENW/BSK-2024/318689

Opgesteld door
Directoraat-Generaal Mobiliteit
Openbaar Vervoer en Spoor
Veiligheid en Goederen

Aan
Staatssecretaris

Bijlage(n)
3

In de Beleidsagenda Spoorveiligheid 2020-2025 is toegezegd jaarlijks het ILT-jaarverslag spoorveiligheid te delen met een beleidsreactie. Dat gebeurt middels deze brief.

U gaat in de brief in op de volgende onderwerpen:
a) Zorgen van ILT

- Toezicht op ProRail: U geeft aan in gesprek te zijn met ILT over het verscherpen van de aansturing van ProRail.
- Detectieverlies: U geeft aan dat het ministerie voornemens is om een beschikking te verstrekken om op de meest kritische locaties maatregelen te treffen, en in overleg met vervoerders. Er is reeds budget beschikbaar.
- Relatieve toename gevaarlijke STS-passages: U geeft aan dat u de zorg deelt, en (rondom het STS-verbeterprogramma) in gesprek bent met ProRail en vervoerders om te komen tot maatregelen om STS-passages verder tegen te gaan.
- Fraude bij het verkrijgen machinistenvergunningen: U geeft aan dat het kunnen schorsen dan wel intrekken van machinistenvergunningen bij gevaarlijk gedrag respectievelijk geconstateerde fraude wordt betrokken bij het wetsvoorstel voor de modernisering van de spoorwegwet, die op korte termijn bij de Kamer ingediend zal worden.

b) Update over actuele ontwikkeling op spoorveiligheidsvlak

- Overwegveiligheid:
    - Stijging in aantal slachtoffers in 2023. U geeft aan dat dit nog steeds de prioriteit heeft van het ministerie, en dat er de afgelopen jaren aanzienlijk is geïnvesteerd in overwegveiligheid.
    - U geeft een update over het programma voor de aanpak van openbaar toegankelijke onbeveiligde overwegen (NABO), waarin bijna 160 van de 180 NABO's aangepakt zijn.
    - U geeft aan dat ILT inmiddels positief tegenover de "Procedure bijzondere oversteek" staat die ProRail eind 2023 herbekeken heeft. In het voorjaar zal ILT een formeel oordeel geven, bij de monitoring van de aanbevelingen van de OVV.
- Brandblusvoorzieningen op emplacementen: U geeft aan dat de emplacementen weer in dienst zijn en ProRail onderzoekt hoe deze robuuster te maken.
- Implementatie Europese weerbaarheidsrichtlijnen en cyberweerbaarheidsprogramma: U geeft aan dat samen met JenV gewerkt wordt aan de implementatie van EU-wetgeving op dit vlak.
- Suïcidepreventie: Programma loopt in 2026 af, u verwijst naar uw werkbezoek in Leiden.
- PFAS in afvoerwater spoortunnels Betuweroute: U geeft aan dat ondanks gescheiden afvoer van bluswater er PFAS is aangetroffen in afvoerwater van goederenspoortunnels. ProRail vangt het water tijdelijk op en is in gesprek met waterschappen en gemeenten om tot een oplossing te komen. Op dit moment worden de consequenties voor de omgeving en financiën nog door ProRail geïnventariseerd.

c) Opvolging aanbevelingen OvV n.a.v. ongeluk bij Voorschoten: U stuurt het actieplan van ProRail mee. Hierin vraagt ProRail op sommige aspecten hulp van het ministerie. U geeft aan dat dat beoordeeld wordt. U geeft aan dat ILT zal toezien op de navolging van de aanbevelingen van OvV.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Voorgestelde kamerbrief	Kamerbrief zoals voorgesteld die ondertekend dient te worden om naar de kamer gestuurd te worden.
03	Jaarverslag Spoorveiligheid 2023	Jaarverslag spoorveiligheid van ILT die met de kamerbrief meegestuurd wordt
04	Update ProRail aanbevelingen OVV	Opvolging door ProRail van de aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid naar aanleiding van het treinongeval bij Voorschoten.

Datum
2 december 2024

Onze referentie
IENW/BSK-2024/318689

Opgesteld door
Directoraat-Generaal Mobiliteit
Openbaar Vervoer en Spoor
Veiligheid en Goederen

Aan
Staatssecretaris

Bijlage(n)
3